

Социалистическа АДЫГЕИ

ВКП(б)-и АДЫГЭ ОБКОМРЭ ТРУДЯЩХЭМ ЯДЕПУТАТХЭМ
ЯХЭКУ СОВЕТРЭ ЯОРГАН

№ 94
(3758)

Бэржешху, августын 18 1944 ильэс

Кызылзарын
я 18-рэ ильэс.
Часын
Часын

БЖЫХЬЭ ЖЬОНЫР НАХЬРИ ДГЭЭПСҮНКІЭН ФАЕ

Красная Армия текло-
ныгъашко ышынхэрэмэ
къагъэчфхээ, тихэку и-
трудящхэмэ зэмблэжэу
иоф аш. Колхозхэм, сов-
хозхэм воене лэжыгъэ
бэгъуагъэу яхэмэ яупкэн
аухыгъэу, лэжыгъэ юним-
ре госпоставкэм итынрэ
зарагъэуштобгъугъ. Гъор-
кюрэ ильесим нахьи нахь
насазу, мыгъэ лэжыгъэ уп-
кіэнр хэкум щизэшхахы-
гъ.

Джы дэдэм анах мэхья-
нэшко зиэ пшъэрльэу ти-
хэмэ ашыщэр—бжыхъэлэ-
жыгъэ хэлхъанын икъу
шынкъэу зыфэдгъэхазы-
рыны ары. А пшъэрльы-
шор, лэжыгъэ юнимрэ
госпоставкэм итынрэ ада-
клю зэшотхын фае. Джы
дэдэм анаэ зытырагъэтин
фаер бжыхъэ жьонымрэ
чылапхъэмэ ягъэхазы-
нырэ дэгъу шынкъэу зэ-
шхахынэр ары. Аш пар-
тийнэ, советскэ, земельнэ
органихэм ыкни колхозхэм
яруководительхэмэ пэш-
нгъэ и къу дэзэрхан
фае.

Тихэку ит колхоз пэрыт-
хэмэ, социалистическа со-
ревнованием зырагъэуштоб-
гъузэ, бжыхъэ жьоныр
ыкни чылапхъэмэ ягъэхазы-
рын дэгъу ацкю. Крас-
ногвардейскэ районным щиц
колхозэу Буденном ыцэ-
кі щитын, Мыецкөнэ
районным щиц колхозэу
“Политотделом”, Коцхаб-
лэ районным щиц колхозэу
Молотовом ыцэкі щитын
ыкни аш ачамыкхэм, ф-
шхъафре губгъо йофеу
аш 1 эхэрэмэ адаклю

Школ мин 22-рэ Украинаим ильесикэ еджэним щифагъэхазырыгъ

Украинэм итрудящхэмэ икэ шил мин фэдиз щагъэ-
агу етыгъэу народнэ обра-
зованием зэкі и системэ
зынкъэгъэхазыры. Школхэм
ицэкі щагъэгъэ, пстэумки Ук-
раинэм щашыгъэр, агъэц-
кі щагъэгъэр ыкни кымафэм
щифагъэхазырыгъэр шко-
льнэ здание мин 22-м ехъу.
Акъюш РСФСР-и ишкол-
хэр ыкни ВУЗ-хэр инэу 1-
пшыгъу хъугъэх—ахэмэ
тхиль ыкни учебник мини-
шээ пчагъэрэ, кабинетхэм,
лабораториехэм апае оборо-
рудованиехэр афагъахы-
гъэх. (ТАСС).

Забойщикэу Михаил Афониним ильэс норми Зыгъэцкіагъ

Донбассэ изабойщик цэ-
риоу Михаил Афониним
яшнэр ильэс нормэм игъэ-
цкіэн ыухыгъ. Мэзи 7-м
кыкіоцы Афониним сомэ
мин 63 рэ къыгъэхъагъ.
Аш игъусэу Борис Калож-
нэм итлонэрэ ильэс зада-
ниер егъэцакі. Афониним-

ирэ Каложнэмэ йоф зын-
шээр шахтэм и участкэ
пстэуми, ильэс планэр ип-
альэм кынэу зэрагъэцкі-
нэм исоревнование защи-
рагъэуштобгъугъ. Мы шах-
тэм игорняк 44-м ятлонэрэ
ильэс нормэм щицэу шо-
мыкір джы къаты. (ТАСС).

Суретымэ арытхэр: (самэгумкэ къебгъэжьынш). 1. Советскэ Союзым тоунае и Героу гвардие капитаны Сергея Данилович Лутанский. Аш ежыр шынкъэм пым исамолет 37-рэ къиртуутэхыгъ ыкни группэ ашыгъэ заохэм—самолет б къашынуутэхыгъ. 2. Днепрэ зынэн-
рэкынхэм ахтагъэу, Советскэ Союзым и Героу старшина Мария Щербаченко. Заом ынкээ аш колхозэу Хрущевым ыцкі щитын (Неждановка къутыр, Харьковскэ область) иоф щицэ-
штыгъ. 3. Советскэ Союзым тоунае и Героу гвардие майорэу Владимир Дмитриевич Лавринен-
ков. Отечественин заор зыкөрэм кыкіоцы аш ежыр шынкъэм пым исамолет 35-рэ къир-
туутэхыгъ ыкни группэ ашыгъэ заохэм самолет 11 къашынуутэхыгъ. В. Д. Лавриненковыр Смо-
ленскэ областим щиц Починковскэ районым иселоу Пахтином къышынхыгъ. (ТАСС-ий фотохроник)

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪИТРЭР

Августын и 16-м и оперативнэ сводкэ щиц

Августын и 16-м кыкіоцы Петсе-
ри (Печоры) итемыр лъэнкъуалокі
ыкни итемыр-тыгъэ къохъэпіалокі ти-
дзэхэмэ наступление ашашызэ, насе-
леннэ пункт 70-м ехъу заохэмэ ашаш-
тагъэх, ахэмэ Парма, Рахумяе, Кирмси,
Пяазна, Сохара, Парти, Алагюла,
Пыльва, Мемаскюла, Зраствере, Сулби
зыфалохэрэр ыкни мэшюку гъогу стан-
циеу Вериора ашыщых.

Къалэу Шауляй (Шавли) итыгъэ
къохъэпіалокі ыкни икъыблэ-тыгъэ
къохъэпіалокі тидзэхэмэ гъэхъагъэ
ялэу пым ипехотэрэ итанкхэмэрэ
яатаххэр ашыуафынтыгъэ.

Прагэ итыгъэ кыкіоцы піалокі ти-
дзэхэмэ пехотэ ыкни танкэ кючэ
инхэмэ яатаххэр щыуафызэ, пым за-
охэр щырашылэштыгъэ. Зэо пхъа-

Августын и 17-м и оперативнэ сводкэ щиц

Августын и 17-м кыкіоцы къалэу
Петсери (Печоры) итемыр ыкни итыгъэ
къохъані лъэнкъохэм тидзэхэмэ насе-
леннэ пункти 150-м ехъу заохэмэ ашаш-
тагъэх, ахэмэ населеннэ пункт инхэу
Выпсу, Рапин, Каукси, Химмасте, Ка-
непи, Кайка, Краби зыфалохэрэр ыкни
мэшюку гъогу станциеу Руза, Пыльва,
Кидъярве зыфалохэрэр ашыщых.

Къалэу Шауляй (Шавли) итемыр-тыгъэ
къохъэпіалокі ыкни икъыблэ ты-
гъэ къохъэпіалокі тидзэхэмэ, пым
ипехотэрэ ыкни итанкэ кючэ инхэу на-
ступление къезыгъэжъагъэмэ зэо пхъа-
ххэр ашарашылэштыгъэ. Заохэр
ашызэ, пым и цыф куачеки ыкни
итехникеки чэнэгъэ инхэр рагъашы-
гъэх.

Мариамполь итемыр-тыгъэ къохъ-
піалокі тидзэхэмэ заохэмэ, псыхъоу Ше-
шупа дэжкіэ Восточнэ Пруссием и-

Къалэу Петсери (Печоры) итемыр лъэнкъо-
кі тидзэхэмэ, Псковскэ озе-
ром готэу наступать щызы-
шыхэрэр псыхъоу Выхн-
ду-йт зэпркыгъэх ыкни
немцэмэ яопорнэ пунктихэу-
Выпсу, Рапин местечкэхэр
штурмкі аштагъэх. Пыер
пхъашэу къапэуджы. Шэдэгээ
шэдэгээ ужым къище-
гъэжъагъэу, аш контратакэ
ишыкүтү къыригъэжъагъ.
Немцэхэр йаадзыж-
хэмэ, советскэ частхэмэ
пым ипехотэр батальоны
ехъу агъэкюдгыгъ. Метате-
льнэ аппарат хэу 6, мино-
метхэу 9, пулеметхэу 36,
щэгынхэр зычээл склад-
хэу 2, дээ йаалхэр зычээл
склад ыкни гъомылапхъэ-
хэр зычээл складхэу 5
къаштагъэх.

Къалэу Мариямполь ите-
мыр тыгъэ къохъэпіалокі
тидзэхэмэ заохэмэ ынкээ
щылыккүтэштыгъэх. Обо-
ронительнэ сооружение
лъэшхэр ыгъэфедхэмэ, пы-
ер тонхэмкі ыкни метате-
льнэ аппарат онтэгъухэмэ

Петсери итыгъэ къохъані лъэшэу къао. Пым ипехот-
эрэ тэ танкхэмэрэ ыкни артил-
лериэмэ ишпэйэгъоу, тид-
зэхэмэ наступать щызых-
эрэмэ зэпью имызэу контра-
такэ къарешылээ. Пыим
исопротивление зэпаутызэ,
советскэ дэхэр Восточнэ
Пруссииигранциэ нэсы-
гъэх. Эзээзэризы ашыгъэ
немцэ купхэр псыхъоу
ышыкүтэштыгъэх. Имы-
къупэрэ даннхэмэ къыз-
эрагъэлзагъорэмкэ, пым
итанкхэмэ ыкни еж-ејкы-
рэу зеклорэ топхэу 60-м
нэс акъутагъ ыкни агъэ-
стыгъ. Зэуапэм немецкэ
солдат ыкни офицер хэдэх
адэхэу 1.000-м ехъу
къинагъэх. Трофейхэр къа-
штагъэх, плёнхэри къа-
бытигъэх.

Къалэу Мариамполь ите-
мыр тыгъэ къохъэпіалокі
тидзэхэмэ заохэмэ ынкээ
щылыккүтэштыгъэх. Обо-
ронительнэ сооружение
лъэшхэр ыгъэфедхэмэ, пы-
ер тонхэмкі ыкни метате-
льнэ аппарат онтэгъухэмэ

А 1-рэ Украинскэ фронтын идзэхэм мы ильесым июлым и 13-м къышегъажъагъу августын и 12-м насыфэ наступательнэ операциеу ашыгъэм къыкъоцы пыим чэнагъгу ышыгъэр ыкъи тидзэхэмэ трофеу къаштагъэхэр

А 1-рэ Украинскэ фронтын идзэхэмэ, Советскэ Союзны и Герою Коневым икомандованиеекъе, мы ильесым июлым и 13-м къышегъажъагъу августын и 12-м насыфэ наступательнэ операциеу ашыгъэм къыкъоцы пыим ициф куаччекъи, итехникекъи мы къыкъелъякорэ чэнагъажъэррагъешъгъех.

Агъэкодыгъэр: самолетхэу—567, танкхэу ыкъи ежь-ежырэу зекорэ топхэу—1.404, калибрэ зэфэшъхафхэр зиэ топхэу—1.220, минометхэу—1.230, пулеметхэу—2.00, бронемашинхэу—80, бронетранспортерхэу—190, автомашинхэу—1.350, дээ хылъажъэр зэрэл кухэу—1.000. Пыим укыгъэм изакъо шокодыгъэр солдатыкъи офицер 140.000 мэхъу.

А уахътэм къыкъоцы а 1-рэ Украинскэ фронтын идзэхэмэ мы къыкъелъякорэ трофеихъэр къаштагъэх: самолетхэу—120, танкхэу—537, калибрэ зэфэшъхафхэр зиэ топхэу—2.395, минометхэу—2.638, пулеметхэу—3.635, бронемашинхэу—39, бронетранспортерхэу—277, автома-

Совинформбюро.

Семчык пыупкынным зырагъэушъобгъугъ

ГИАГИНСК, (телефонкъе къатыгъ). Гиагинскэ районным иколхоз пэрытхэмэ семчык угъоижъным зырагъэушъобгъугъ. Дондуковскэ советым щыщ колхозуу Сталином ыцэкъ

щытым семчык гектар 25-м ехъу пыупкыгъах. Колхозхэу "Политотделы", Чапаевым ыцэкъ щытыр, "Волна революциер" ыкъи ашт аянмыкхэри семчык пыупкынным зэлтыфежъагъех.

СОЮЗНИКМЭ ЯДЗЭХЭР ФРАНЦИЕМ ИКЪЫБЛЭ ЙУШЬО КЪЫЩЫРАГЪЭТЫСЫКЫГЪЭХ

ЛОНДОН, августын 15. (ТАСС). Заохэр зыщыкъорэ средиземноморскэ чыпнэм союзникмэ явооружене куаччэу Ѣын э яштабы и сообщение агентсвэу Рейтер къеты, ашкъиорэр: "Ненэ американскэ, английскэ ыкъи французскэ

дээхэр, союзникмэ ядзэшъогу куаччэхэр инэу яиэпнэгъухэу, Францием икъыблэ йушъо къышырагъэтисыкъихэу рагъэжъагъ. Дээхэр американскэ, английскэ ыкъи французскэ къуаххэмкэ къырагъэтисыкъихэу ыкъи чылъадзэхэмэ яоперацнехэмэ планым елъытыгъэу заушъобгъоу, заохэр зыщыкъорэ средиземноморскэ чыпнэм союзникмэ явооружене куаччэу Ѣын э яштабы непэ официальнэу объявить ышыгъ.

Погодэм иусловие дэгъум хэтхэу подкрепленихъэр, айгъ.

Колхозым щыкъагъэу фэхъугъэр пынкъэу дагъэзыжъын фае

Мыекъопэ районным щыщ колхозуу "Заветы Ильинч" зыфиорэм и председатель щыгъэу, ВКП(б)-м ичленыкъи кандидатуу тов. Ботовар колхозым председатель зыфашым зэрэшчигъугъыгъэхэр къызэригъэшъыпкъэжъын зыки фэгумыкъи гъэ.

Сыд фэдэрэ хозяйствене Иофшэнэу колхозым идэхэр япальз зэшюхыгъэ зэрэхъуным колхозник жъугъэр зэрэфызэхищэним, трудовой дисциплинэр колхозым зэрэшчигъэптын пэшэнгъэ тэрэз зэрадызэrimыхъагъэм къыхэкъи, мыгъатхэ къышегъэжъагъэу колхозыр ренеу аужы къенэзэпыт.

Колхозым Иофшэнэу зылъэкишт цыфхэу хэтхэр икъоу Иофшэнэу зэлъыдэкихъэрэп. Былым куаччэу колхозым идэхэр икъоу шагъэфедэхъэрэп. Колхозникхэмэ ячмхэр джы къызэнсигъеми губгъю Иофшэнэым хагъэлажъэхъэрэп. Тов. Ботовам ежь зэрэхъурэр: плэн хъугъэр ыкъи аукыгъэр—172.360, самолетхэр—687, танкхэр ыкъи ежь-ежырэу зекорэ топхэр—1.941, калибрэ зэфэшъхафхэр зиэ топхэр—3.615, минометхэр—3.868, пулеметхэр—5.735, автомашинхэр—39, бронетранспортерхэр—11.727.

Тов. Ботовам ежь зэрэхъурэр: плэн хъугъэр ыкъи аукыгъэр—172.360, самолетхэр—687, танкхэр ыкъи ежь-ежырэу зекорэ топхэр—1.941, калибрэ зэфэшъхафхэр зиэ топхэр—3.615, минометхэр—3.868, пулеметхэр—5.735, автомашинхэр—39, бронетранспортерхэр—11.727.

Мыекъопэ районным иколхозхэмэ блэкъигъэ ильесым фэмыдэу, мыгъэ былым хъуным зырагъэушъобгъугъ. Колхозуу Кировым ыцэкъ щытым мы ильесым мэл хъунымкъи планэу иэр проценти 100-м къырагъэхъу агъэцэкагъ. Мы колхози 3-мэ мэл хъунымкъи планэу яэр рагъэкъугъ.

Мы колхозым былым хъуным зызэрэригъэушъобгъугъэм фэдэ къабзэу, былым йусгъэхъзырынмкъи пэрытнгъэр айгъ.

М. Б.

Былым хъуным зыкъырагъэсты

Мыекъопэ районным иколхозхэмэ блэкъигъэ ильесым фэмыдэу, мыгъэ былым хъуным зырагъэушъобгъугъ. Колхозуу Кировым ыцэкъ щытым мы ильесым мэл хъунымкъи планэу иэр проценти 100-м нигъэсигъ, былым пашъэу иэн фаме илъесым мышкъи планэу иэр рагъэкъугъ.

Былым хъунымкъи мы колхозхэмэ районным пэрытнгъэр зэрэшчайгъым фэдэ къабзэу, былым йусгъэхъзырынмкъи пэрытнгъэр айгъ.

Лайкова.

ХЭГЪЭГУ ІЭКЫБ ХЪЭБАРХЭР

СОЮЗНИКМЭ ЯДЗЭХЭР ФРАНЦИЕМ ИКЪЫБЛЭ ЙУШЬО КЪЫЩЫРАГЪЭТЫСЫКЫГЪЭХ

ИТАЛИИМ ЗАОУ ЩЫНЭР

ЛОНДОН, августын 16. (ТАСС). Союзникмэ ядзэхэу Италием Ѣын э яштабы къызэртийрэмкъи, я 5-рэ американскэ ыкъи я 8-рэ английскэ армихэмэ яфронтхэм зэхъокныгъэ афхъугъэп.

Авиасие соединенихъэр, союзникмэ ядзэ десантхэмэ йэпнэгъу афхъухээ, пыим иборонительнэ сооруженихъэр ыкъи коммуника-

Американске авиациер Германием изаводхэмэ зэратебыагъэр

ЛОНДОН, августын 16. (ТАСС). Официальнэу къызэртийрэмкъи, августын и 16-м американскэ бомбардировщик онтэгъу 1000-м ехъу, истребитель соединение ин дэдэхэр ягъусэу,

Къалэхэу Каннэрэ Ниццэрэ зэрштагъэхэмкъи американскэ сообщениер

Нью-ЙОРК, августын 16. (ТАСС). Союзникмэ Каннэрэ ыкъи Ниццэрэ аш-

Семчык пыупкынным зыагъыгъ

Хъакурбинэхъабл, (телефонкъе къатыгъ). Красная Армия теклоныгъэшюу ышынхэрэмэ колхозуу "Абадэм" хэт колхозникхэр икъи колхозницехэр къагъечэфыхээ, семчык къе яла гектари 112-м ишыпкын аухыгъ.

Колхозуу "Коммунизмэ и гъэгум", "А 1-рэ Уланы" ыкъи "Я 2-рэ Уланы", семчык пыупкынным зырагъэушъобгъугъ.

Проценти 116,7-рэу ыгъэцэкагъ

Лесомебельнэ комбинатуу Андреевым ыцэкъ щытым и рабоче коллективы, ти Красная Армия теклоныгъэшюу ышынхэрэмэ япгъокъи производствене гъэхъагъэхэр ешых.

Производствене плануу комбинатын иэр зэрэригъэкъувым ыкъи къызэрэригъэхъуным исоци листическе соревнование коллективы мафэ къесмэ нахьри зыргъэушъобгъу. Июль мазэмкъи производствене плануу иэр проценти 116,7-у ыгъэцэкагъ. Продукции къытупшигъэм исебестоимость проценти 4-къи нахь макъе ышыгъ.

Комбинатын истахановкэ пэрытхэу А. Михайловам процент 267-м, У. Зеленко-вам процент 224-м и эсэу июль мазэмкъи производствене нормэу яэр агъэцэкагъ. Джашмэ афэдэ стахановкэхэу комбинатын иэр япчъагъэ нахьбы мэхъузэпыт.

Еджэнэм икъоу зыфагъэхъазырырэп

Ильесыкъи еджэнэр рагъэхъэжъынкъи къэнэжъыгъэр мэфэ заулэ нынэ. Ау Ѣыт нахь мышыи, Тэхъутэмкъое районным итеджа-Пэхэмэ 1944-45-рэ ильес еджэгъум икъоу зыфагъэхъазырырэп. Ненэ къызэнэсигъэми пстэумкии еджэпни 5 нахь районым щагъэцэкъиэжъагъэп.

Тэхъутэмкъое гурит, Афысынэ гурит ыкъи Пэнхэс гурит имыкъурэ еджаж-Пэхэмэ ягъэцэкъиэжъын джыри аухыгъэп, Кымафэм еджаж-Пэхэр зыфэшт гъэстийнхъэм ягъэхъазырни жъажъэу ашэко.

Ильесыкъи еджэнэм изфагъэхъазырын мы районным укуугъэу зэрэшчимыхъуным пае, народнэ образование Иофшэнэ пстэуми местнэ организацихэр яиэпнэгъу, школхэм ягъэцэкъиэжъын шэх шыпкъи ауын фае.

Ильес планэр мэзи 7-къэ ыгъэцэкагъ

Тэхъутэмкъое районным щыщ колхозуу "Кавказы" 1944-рэ ильесым былым шхъээ чагъагъу иэн фаме иллан мэзи 7-къэ ыгъэцэкагъ.

Ответственный редактор Н. ШОВГЕНОВА.